

се събрали много дъца и жени. Спрѣхме се, надникнахме и веднага бѣхме най-сърдечно поканени да влѣземъ: тамъ наши приятели, войници се веселяха. Нашиятъ добъръ приятель Чобановъ, човѣкъ високъ, красивъ, съ хубава черна брада а-ла Скобелевъ, събрашъ около себе си много млади момчета войници, свири имъ съ тамбура и пѣ хубави народни мелодии. А голѣмъ майсторъ е той на народнитѣ пѣсни—достоенъ синъ на още по-достоенъ баша — пѣвецъ. Колко пѫти ни е веселиль и въ трудни и въвъ весели часове! Ние влѣзохме, поздравихме се съ нашитѣ бойни другари, слѣзли отъ самата бойна линия и поседнахме при тѣхъ. Чобановъ ни изпѣ 2—3 хубави пѣсни, ние го придружавахме, а той майсторски си акомпанираше съ тамбуурата.

Срѣщу нась на единъ столъ стоеше възстаричка жена, едра, висока и снажна, съ погледъ воинственъ и смѣлъ. Слѣдъ пѣснитѣ тя дойде при нась, и ние се запознахме: „Баба Ангелина Гължбова“— се прѣпорожча тя. Въ този моментъ едно дѣте — нисичко, набито и мургавичко момче—се доближи до менъ и съвѣмъ фамилиярно почти се качи на коленѣтѣ ми. Азъ се помѣжчихъ да го отстрания, за да слушамъ по-свободно разказа, който бѣше почнала баба Ангелина, но тя се спрѣ, обѣрна се къмъ менъ и ми каза:

— И то, учителю, виждашъ ли го, и то е ранено горкото; още си носи крачето прѣвързано! Азъ обѣрнахъ тогава по-голѣмо внимание върху това засмѣно 9 годишно дѣте и почнахъ да го убѣжддавамъ да застане между всички ни и да ни разкаже какъ сѫ го ранили. Славчо не се рѣшаваше — срамъ го бѣше да излѣзе на такъвъ урокъ, макаръ, че споредъ думитѣ на другаритѣ му той не е отъ срамежливитѣ и не единъ пѫть ги е разсмивалъ до сълзи отъ сцената на тѣхния скроменъ училищенъ театръ.

— Де, сине де! Разкажи на учителя, замоли го бабата. Насърдчиха го и другаритѣ ми, и то почна:

— Бѣше рано. Ние още спѣхме. Току се втурна при насъ леля и оплашена извика на мама: „Бѣгай, како, да бѣгаме, че сърбито сѫ влѣзли въвъ селото — всички хора избѣгаха!“ Едва успѣхъ да се облеча, и мама ме грабна за ржката, а бати и леля тичаха напрѣдъ. Ниничко не взехме, и стаитѣ незаключени забравихме. Изъ улицитѣ нѣмаше жива душа, чакъ като стигнахме на горния край — тамъ въ черковния дворъ имаше събрани